Lietas arhīva Nr. CA-0588-17/20
ECLI:LV:RAT:2017:0925.C28259914.1.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
2017.gada 25.septembrī

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija šādā sastāvā
tiesnese referente L.Pliča
tiesneši S.Buivide un A.Veita
ar sekretāri M.Buličevu
ar tulci S.Pronckuti

izskatīja atklātā tiesas sēdē Rīgā, Brīvības bulvārī 34 civillietu /pers. F/ prasībā pret dzīvokļu īpašnieku kooperatīvo sabiedrību „/Nosaukums A/" par izziņas atzīšanu par viltotu un zaudējumu atlīdzību sakarā ar /pers. F/ apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2016.gada 1.jūnija spriedumu.

APRAKSTOŠĀ DAĻA

2014.gada 17.februārī /pers. F/ (turpmāk – prasītājs) cēlis tiesā prasību pret dzīvokļu īpašnieku kooperatīvo sabiedrību „/nosaukums A/" par nodarīto zaudējumu atlīdzību. Prasības pieteikumā ar tā papildinājumiem un grozījumiem norādīti šādi apstākļi:

Ar Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas 2004.gada 23.marta spriedumu civillietā Nr.C04173103 /pers. F/ prasībā pret /pers. G/ par īpašuma tiesību atzīšanu uz nekustamo īpašumu un /pers. G/ pretprasībā pret /pers. F/ par kopīpašuma izbeigšanu prasītājam kā viņa daļa laulāto kopmantā atzītas īpašuma tiesības uz 3/125 domājamām daļām no dzīvokļa Nr./adrese A/, izbeigts kopīpašums uz dzīvokli, un no /pers. G/ par labu prasītājam piedzīta kompensācija par prasītāja daļu dzīvokļa Nr./adrese A/ 478,19 Ls apmērā.

Minētais spriedums balstīts un laulāto kopmantas daļa strīdus dzīvoklī noteikta, pamatojoties uz DzĪKS „/nosaukums A/" 2003.gada 26.februāra izziņu Nr.16/02, kurā norādīts, ka dzīvokļa /adrese A/ celtniecības vērtība ir 3 693,47 rubļi. Savukārt, no DzCK /Nosaukums B/, kuras tiesību un pienākumu pārņēmēja ir DzĪKS „/Nosaukums A/", izziņas, kuru DzCK /Nosaukums B/ iesniegusi Kurzemes rajona Pagaidu valdē dzīvokļa privatizācijai, izriet, ka paja par šo dzīvokli uz 1992.gada 1.jūniju ir 14 782 rubļi. Ņemot vērā minēto, DzĪKS „/Nosaukums A/" 2003.gada 26.februāra izziņa Nr.16/02 satur nepatiesu informāciju, proti, ja pirms laulības noslēgšanas /pers. G/ pajas uzkrājums bija 3339,35 rubļi, tad attiecīgi pārējā daļa, kas atbilstoši DzCK /Nosaukums B/ norādītajai pajai uz 1992.gadu ir 11 442,65 rubļi, ir laulāto kopmanta un prasītāja daļa laulāto kopmantā ir lielāka.

No Valsts zemes dienesta Lielrīgas reģionālās nodaļas 2006.gada 15.marta vēstules Nr.2B-1/325 izriet, ka /pers. G/ 1994.gada 6.aprīlī izsniegta Īpašuma tiesības uz dzīvokli /adrese A/ pagaidu apliecība Nr.4-7960, pamatojoties uz 1993.gada 10.jūnija Kurzemes rajona Pagaidu valdes lēmumu Nr.92/16 „Par kooperatīvo dzīvokļu privatizācijas atbilstību likumam" un DzCK „/Nosaukums B/ izsniegto izziņu par to, ka /pers. G/ ir DzCK /Nosaukums B/ locekle, un par izziņu, ka uz dzīvokli /adrese A/ nomaksāta paja, kas uz 1992.gada 1.jūniju bija 14782 rubļi.

Ņemot vērā minēto, prasītājs vērsies Valsts zemes dienesta Lielrīgas reģionālajā nodaļā ar lūgumu izsniegt dokumentus, uz kuru pamata šī īpašuma tiesību pagaidu apliecība izsniegta, bet saņēmis atteikumu. Par minēto DzCK /Nosaukums B/ izziņu prasītājs uzzināja tikai pēc tam, kad Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas 2004.gada 23.marta spriedums civillietā Nr.C04173103 jau bija stājies likumīgā spēkā, proti, DzCK /Nosaukums B/ izziņu par pajas vērtību 1992.gada 1.jūnijā prasītājs saņēma tikai 2013.gada 31.oktobrī no Valsts zemes dienesta Rīgas reģionālās nodaļas Rīgas biroja arhīva glabātavas. Prasītājs vērsies policijā ar iesniegumu par DzĪKS „/Nosaukums A/" amatpersonu nelikumīgu rīcību, bet kriminālprocesu uzsākt atteikts, un prasītājam norādīts, ka risinājumu prasītājam vajadzēja rast lietas izskatīšanas procesā.

Prasītājs norāda, ka no izraksta no Kurzemes rajona Pagaidu valdes 1993.gada 10.jūnija lēmuma Nr.92/16 izriet, ka DzCK /Nosaukums B/ iesniedza nepieciešamos privatizācijas dokumentus un šie dokumenti atbilst LR MP 1992.gada 3.aprīļa lēmumam Nr.115. Tādējādi par pierādījumiem lietā Nr.C04173103 ir uzskatāmi DzCK /Nosaukums B/ dokumenti, nevis DzĪKS „/Nosaukums A/" 2003.gada 26.februāra izziņa Nr.16/02, un būtisks lietas apstāklis ir DzCK /Nosaukums B/ kopsapulces lēmums par dzīvokļa piešķiršanu.

Prasītājs norāda, ka DzĪKS „/Nosaukums A/" 2003.gada 26.februāra izziņa Nr.16/02 neatbilst civillietā Nr. iesniegtajiem dokumentiem, proti, neatbilst 1976.gada 29.oktobra protokolam Nr.53, kas apliecina, ka DzCK /Nosaukums B/ /pers. G/ (/pers. G/ pirmslaulības uzvārds) ģimenei piešķīra dzīvokli Nr./adrese/ sakarā ar laulības šķiršanu, un neatbilst 1985.gada 15.martā pilsonei /pers. G/ izdotajā dzīvokļu apmaiņas orderī Nr.0/15-1255 norādītajām ziņām.

Prasītājs norāda, ka dzīvokļu celtniecības kooperatīva uzceltās ēkas pēc adreses /adrese A/ un paju iemaksas 1720 rubļu apmērā pieder DzCK /Nosaukums C/ kā kooperatīvais īpašums. Turklāt 1976.gadā, kad /pers. G/ izstājās no DzCK /Nosaukums C/ un izrakstījās no dzīvokļa /adrese A/, viņai tika izmaksāta atpakaļ pajas iemaksa 1720 rubļu apmērā. Savukārt, pēc uzņemšanas DzCK /Nosaukums B/ biedru sastāvā /pers. G/ pajas pirmo daļu 1216,14 rubļus par lietošanā saņemamo divistabu dzīvokli /adrese A/ iemaksāja 1976.gadā.

Prasītājs norāda, ka atbilstoši 1970.gada Pamatceltnes kartītē Nr.48 norādītajam uz 1970.gadu dzīvojamās ēkas Nr./numurs/ pēc adreses /adrese A/ atjaunošanas un patreizējā vērtība bija 283577 rubļi; uz 1992.gadu atjaunošanas vērtība ēkai /adrese A/ bija 980948 rubļi, un inventarizācijas atjaunošanas vērtība bija 843615 rubļi, kas atbilst 42180,75 latiem. Informācija kartītē ir dzēsta 1998.gadā un nav aktuāla, turklāt Valsts zemes dienests prasītājam sniedzis atbildi, ka būves inventarizācijas vērtības un ēkas kadastrālās vērtības nav savā starpā salīdzināmas. Tādējādi dzīvokļa celtniecības vērtība 3693,47 rubļi (1970.g.) un dzīvokļa kadastrālā vērtība 4565 Ls (2002.gadā) nav savā starpā salīdzināmas, turklāt DzĪKS „/Nosaukums A/" 2003.gada 26.februāra izziņā Nr.16/02 norādītā informācija par dzīvokļa celtniecības vērtību 3693,47 rubļu apmērā no 1998.gada 1.septembra ir nodzēsta un nav aktuāla.

Prasītājs norāda, ka 2003.gada 26.februāra DzĪKS „/Nosaukums A/" izziņa Nr.16/02 nesatur ziņas, kas bija būtiskas civillietas Nr.C04173103 izskatīšanā, tostarp ziņas par dzīvokļa maiņu 1985.gadā. Uz Rīgas pilsētas Tautas deputātu padomes izpildkomitejas Dzīvojamās platības uzskaites un

sadales pārvaldes Dzīvojamās platības apmaiņas, īres un apakšīres nodaļas komisijas 1985.gada 12.marta sēdes protokola Nr.10 pamata /pers. G/ izsniegts apdzīvojamās platības apmaiņas orderis Nr.0/15-1255 par tiesībām ieņemt apdzīvojamo platību 23,25 kv.m pēc adreses /adrese A/ kopā ar ģimenes locekļiem, tai skaitā vīru – prasītāju, kurš pārceļas no adreses /adrese B/, no 1985.gada 15.marta. /pers. G/ dzīvoja dzīvoklī /adrese A/, un 1985.gada 3.jūnijā uz ordera pamata dzīvoklī kā īrnieces ģimenes loceklis tika pierakstīts prasītājs. Fakts, ka 2003.gada izziņā nav informācijas par šo apmaiņu, prasītāja ieskatā pierāda, ka izziņa Nr.16/02 nav pilnvērtīga.

Prasītājs uzskata, ka /pers. G/ ļaunprātīgi pamatojusi prasību tiesā ar DzĪKS „/nosaukums A/" izziņu Nr.16/02, jo /pers. G/ bija zināms, ka atbilstoši 1985.gada 15.marta apmaiņas orderim Nr.0/15-1255, prasītājam pirms maiņas lietošanā bija dzīvoklis 13,79 kv.m platībā, bet pēc maiņas ģimene dzīvoja dzīvoklī /adrese A/, kura platība ir 23,52 kv.m. Tādējādi prasītājs secina, ka prasītāja daļa pēc dzīvokļa maiņas atbilst 58,63% dzīvokļa /adrese A/ dzīvojamai platībai.

Prasītājs norāda, ka līdz brīdim, kad strīdus dzīvoklis tika reģistrēts zemesgrāmatā, vienīgais pamats dzīvojamās telpas aizņemšanai bija 1985.gada 15.marta apdzīvojamās platības apmaiņas orderis Nr.0/15-1255. Kad dzīvoklis tika reģistrēts zemesgrāmatā, DzĪKS „/Nosaukums A/-R" orderis Nr.0/15-1255 tika atdots /pers. G/. Tādēļ prasītājs uzskata, ka atbildētājai bija zināms par maiņas apstākļiem, jo no 1993.gada aprīļa /pers. G/ bija DzĪKS „/Nosaukums A/" valdes locekle. Tādēļ prasītājs uzskata, ka, iespējams, 2003.gada 26.februāra izziņu atbildētāja sagatavoja kopīgi ar /pers. G/. Prasītājs norāda, ka /pers. G/ kā valdes loceklei bija pieejamas ziņas par katra biedra pajas lielumu.

Prasītājs norāda, ka līdz ar to, ka 1976.gadā, kad /pers. G/ izstājās no DzCK /Nosaukums C/ un izrakstījās no dzīvokļa /adrese A/, pajas iemaksa 1720 rubļu apmērā viņai tika izmaksāta atpakaļ, 1983.gada 14.septembrī uz /pers. G/ laulības dienu ar prasītāju DzCK /Nosaukums B/ biedres /pers. G/ pajas uzkrājumi bija 1619,35 rubļu, nevis 3339,35 rubļu apmērā. Savukārt, saskaņā ar sertificēta nekustamā īpašuma vērtētāja SIA „Eiro eksperts" atskaiti strīdus dzīvokļa vērtība uz 2014.gada 2.oktobri noteikta 19400 EUR.

Prasītājs uzskata, ka uz laulības noslēgšanas brīdi /pers. G/ pajas uzkrājums bija 10,95% no kopējās pajas jeb 1619,35 rubļi, nevis 3339 rubļi, kā tas norādīts apstrīdētajā izziņā. Atbilstoši SIA „Eiro eksperts" novērtējumam Dzīvokļa tirgus vērtība ir 19400 EUR, līdz ar to abu laulāto daļa, atskaitot /pers. G/ pirmslaulības laikā apmaksāto daļu 2124,30 EUR apmērā, ir 17 275,70 EUR. Tātad pēc laulības noslēgšanas katram laulātajam pieder daļas no dzīvokļa tirgus vērtības 8637,85 EUR. Ar Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas 2004.gada 23.marta spriedumu civillietā Nr.C04173103 kopīpašums uz dzīvokli izbeigts un prasītājam par labu no /pers. G/ piedzīti 478,19 Ls jeb 680,40 EUR. /pers. G//pers. G/ šo spriedumu izpildījusi. Līdz ar to atbildētājas nepatiesi sniegto ziņu dēļ prasītājam nodarīti zaudējumi, proti, prasītājs nesaņēma kompensāciju 7957,45 EUR apmērā. Prasītājs uzskata, ka šajā gadījumā zaudējums nav bijis nejaušs, bet to radījusi atbildētāja ar tās prettiesisku darbību, izsniedzot izziņu ar nepatiesām ziņām.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Civillikuma 1771., 1772., 1773., 1775., 1779.pantu, prasītājs lūdz atzīt 2003.gada 26.februāra DzĪKS „/Nosaukums A/" izziņu Nr.16/02 par fiktīvu, bet DzĪKS „/Nosaukums A/" darbību, kā apzināti neatļautu, un piedzīt no DzĪKS „/Nosaukums A/" par labu prasītājam zaudējumus 8229,95 EUR apmērā, kas sastāv no nesaņemtās kompensācijas 7957,45 EUR apmērā un izdevumiem par juridiskās palīdzības saņemšanu 272,50 EUR, kā arī visus tiesāšanās izdevumus, ko veido valsts nodeva 626,15 EUR apmērā, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 EUR apmērā, izdevumi, kas saistīti ar liecinieku nopratināšanu 12,81 EUR apmērā, izdevumi sakarā ar rakstveida pierādījumu iegūšanu 115,87 EUR apmērā un notāra pakalpojumi 16,64 EUR, SEB bankas pakalpojumi 0,28 EUR apmērā, un noteikt prasītājam tiesības par laiku no sprieduma spēkā stāšanās brīža līdz tā izpildei saņemt no atbildētājas 6% gadā no kopējās neatmaksātās tiesas piespriestās naudas summas.

Atbildētāja DzĪKS „/Nosaukums A/" iesniedza tiesā paskaidrojumus. Paskaidrojumos norāda, ka prasību neatzīst un prasība nav pamatota, jo prasītājs uzskata, ka viņam pienākas lielāka kompensācija, nekā to nosaka spēkā esošs tiesas spriedums strīdā starp prasītāju un viņa sievu /pers. G/, taču atbildētāja nebija šīs lietas dalībniece. Atbildētāja uzskata, ka gadījumā, ja prasītājs uzskatīja, ka tiesa lietu izsprieda, pamatojoties uz nepareizu izziņu, prasītājam, saņemot pareizo izziņu, bija pamats lūgt lietas jaunu izskatīšanu atbilstoši Civilprocesa likuma 478.pantu.

Atbildētāja paskaidro, ka atbildētāja izsniedza izziņu par dzīvokļa celtniecības vērtību, savukārt DzCK /Nosaukums B/ izziņu izsniedza par paju. Visos dokumentos, tai skaitā 2003.gada 26.februāra izziņā, atbildētāja ir norādījusi tās ziņas, kuras ir atbildētājas rīcībā. Ziņas par dzīvokļa celtniecības vērtību ir iekļautas atbildētājas rīcībā esošā reģistrā. Turklāt, kā izriet no Augstākās tiesas 2004.gada 23.mart sprieduma, prasītājs civillietas Nr.C04173103 ietvaros nav pretendējis uz daļu no pajām, bet lūdzis sadalīt kopīpašumā esošo dzīvokli, kā arī nav piešķīris nozīmi apstāklim, ka /pers. G/ iemaksājusi 90,4% pajas kooperatīvā sabiedrībā. Atbildētāja norāda, ka prasītājs nav ņēmis vērā, ka atbildētāja sniedza ziņas par dzīvokļa celtniecības vērtību uz 1985.gada 31.decembri,bet DzCK /Nosaukums B/ – ziņas par paju vērtību uz 1992.gada 1.jūniju. Atbildētājs norāda, ka tiesa, sadalot prasītāja kopīpašumu, ir ņēmusi vērā dzīvokļa tirgus vērtību uz 2003.gada 2.oktobri. Atbildētāja norāda, ka prasītājs apzinīgi sajauc celtniecības, tirgus un paju vērtību, kā arī neņem vērā valūtu kursu maiņu, padomju rubļu un Latvijas rubļu vērtību.

Ņemot vērā iepriekš minēto, atbildētāja lūdz prasību noraidīt.

Ar Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2016.gada 1.jūnija spriedumu prasība noraidīta.

Tiesa konstatēja, ka lietā nav strīda par to, ka atbildētāja, kas ir DzCK /Nosaukums B/ tiesību un pienākumu pārņēmēja, 2003.gada 26.februārī un 1992.gada 1.jūnijā ir izsniegusi izziņas, kuras pieprasīja /pers. G/. Tiesa konstatēja, ka 2003.gada 26.februārī atbildētāja /pers. G/ izsniedza izziņu Nr.16/02, kurā norādīts, ka 1983.gada 14.septembrī, /pers. G/ laulības dienā ar /pers. F/, /pers. G/ pajas uzkrājumi bija Rbļ.3339,35 apmērā, kas ir 90,4% no pašlaik lietošanā esošā dzīvokļa celtniecības vērtības, kas ir Rbļ.3693,47 un 1985.gada 31.decembrī /pers. G/ pilnīgi izmaksāja dzīvokļa celtniecības vērtību Rbļ.3693,47. Nav strīda par to, ka no DzCK /Nosaukums B/ izziņas redzams, ka paja par šo dzīvokli 1992.gada 1.jūnijā ir 14782 rubļi.

Tiesa konstatēja, ka lietā pastāv strīds par to, vai prasītājam ir radušies zaudējumi atbildētājas vainas dēļ un vai zaudējumu apmērs ir novērtēts atbilstoši likumam un faktiskajiem apstākļiem.

Atsaucoties uz Civillikuma 1775. un 1779.pantu, tiesa norādīja, ka ir noskaidrojams, vai prasītājam radušies zaudējumi ir nodarīti ar atbildētājas vainojamu darbību vai bezdarbību.

Izvērtējusi atbildētājas pārstāves paskaidrojumus, tostarp to, ka izziņās ietvertā informācija ir balstīta uz Īres maksas norēķinu grāmatu mehanizēto uzskaiti un tai atbilst, un to, ka atšķirības abās izziņās ir izskaidrojamas ar naudas reformu Latvijā, tiesa secināja, ka prasītāja arguments par izziņas nepatiesumu nav pamatots. Tiesa ņēma vērā, ka izziņu Nr.16/02 jau ir vērtējusi Augstākā tiesa civillietas Nr.C04173103 ietvaros sakarā ar /pers. F/ un /pers. G/ apelācijas sūdzībām par Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2003.gada 24.oktobra spriedumu. Līdz ar to pirmās instances tiesa atzina, ka nav pamata neticēt izziņās norādītajai informācijai.

Tiesa uzskatīja par nepamatotu prasītāja argumentu, ka pajas uzkrājumi 1720 rubļu apmērā, kas attiecas pret DzCK /Nosaukums C/ līdzekļiem nav iekļauti DzCK /Nosaukums B/ biedra /pers. G/ pajas summā un līdz ar to 1983.gada 14.septembrī, uz laulības dienu ar prasītāju /pers. G/ pajas uzkrājumi DzCK /Nosaukums B/ bija 1619,35 rubļu apmērā, jo sakarā ar dzīvokļa maiņu 1985.gadā /pers. G/ nebija zaudējusi iemaksāto pirmo daļu pajas 1720 rubļu apmērā. Ņemot vērā iepriekš minēto, tiesa nekonstatēja atbildētājas vainu un zaudējumu apmēra pamatojumu.

Līdz ar to tiesa atzina, ka prasība atzīt 2003.gada 26.februāra DzĪKS „/Nosaukums A/" izziņu Nr.16/02 par fiktīvu, bet DzĪKS „/Nosaukums A/" darbību par apzināti neatļautu darbību un zaudējumu piedziņu ir noraidāma kā nepamatota. Ņemot vērā minēto, tiesa atzina, ka nav nepieciešamības izvērtēt lietā atrodošos prasītāja iesniegumus, kuros viņš norāda uz atbildētājas kā kooperatīvās sabiedrības darbībām, kas viņa ieskatā, neatbilst likumam

un par ko viņš iesniedzis iesniegumus Uzņēmumu reģistram, jo tiesa lietu izskata prasības robežās. Tiesa atzina, ka nav pamata vērtēt arī to, vai atbildētāja ir izvēlējusies pārstāvi uz tiesas sēdi atbilstoši kooperatīva interesēm, jo atbildētājas pārstāvība tiesas sēdē ir noformēta saskaņā ar Civilprocesa likuma 85.pantu.

Prasītājs par Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2016.gada 1.jūnija spriedumu iesniedzis apelācijas sūdzību, lūdzot atcelt pirmās instances tiesas spriedumu šādu iemeslu dēļ.

Prasītājs uzskata, ka pirmās instances tiesa ir pieļāvusi procesuālus pārkāpumus, jo nepamatoti izskatījusi lietu, nedodot iespēju prasītājam iesniegt prasības precizējumus un grozījumus, un ka pirmās instances tiesa nepamatoti pārcēlusi lietas izskatīšanas laiku no 2015.gada 6.maija uz 2015.gada 15.decembri, liedzot starplaikā prasītājam iepazīties ar lietas materiāliem, aizbildinoties ar lietas nodošanu attiecīgās instances tiesai izskatīšanas paātrināšanai, turklāt tiesa nepamatoti noraidījusi prasītāja lūgumus par pierādījumu nodrošināšanu lietā.

Apelācijas sūdzībā prasītājs norāda, ka saskaņā ar DzĪKS „/Nosaukums A/" statūtiem kooperatīvās sabiedrības augstākā institūcija ir biedru kopsapulce un biedru kopsapulcei ir tiesības pārstāvēt kooperatīvo sabiedrību tiesā ar tās pilnvarotas personas starpniecību, savukārt, lietas izskatīšanā piedalījās kooperatīvās sabiedrības valdes priekšsēdētāja /pers. L/. Kooperatīvās sabiedrības valde ir sabiedrības izpildu institūcija, kas vada un atbild par sabiedrības saimniecisko darbību, turklāt saskaņā ar kooperatīvās sabiedrības statūtu 7.24.apakšpunktu kooperatīvās sabiedrības valdes locekļi kooperatīvo sabiedrību vada tikai kopīgi. Tikai 2015.gada 24.februārī /pers. L/ tiesā iesniegusi atbildētājas 2014.gada 12.septembra valdes sēdes protokolu, kurā valde lēmusi pilnvarot valdes priekšsēdētāju /pers. L/ pārstāvēt kooperatīvo sabiedrību visās valsts institūcijās. Līdz ar to prasītājs secina, ka atbildētāja lietā bija lieciniece /pers. L/, kura vienpersoniski pilnvarojusi savas intereses tiesā pārstāvēt SIA „INLAT PLUS international" pārstāvi, un tiesa pieļāva procesuālu pārkāpumu, lietu izskatot bez atbildētājas pārstāvja klātbūtnes.

Prasītājs apelācijas sūdzībā norāda, ka nav pamatots atbildētāja apgalvojums, ka strīds šajā lietā ir starp prasītāju un /pers. G/, jo prasījums ir vērsts pret juridisko personu, kuras darbības rezultātā prasītājs nesaņēma kompensāciju pilnā apmērā. Turklāt nepareizas ziņas saturošo izziņu atbildētāja izsniedza /pers. G/, kura līdz 2005.gada 9.septembrim bija kooperatīvās sabiedrības valdes locekle ar tiesībām pārstāvēt atbildētāju kopīgi ar visiem valdes locekļiem, to skaitā valdes priekšsēdētāju /pers. L/, nevis prasītājam.

Ņemot vērā iepriekš minēto, prasītājs apelācijas sūdzībā lūdz atcelt Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2016.gada 1.jūnija spriedumu un lietu nodot jaunai izskatīšanai pirmās instances tiesai.

Atbildētāja DzĪKS „/Nosaukums A/" iesniedza Rīgas apgabaltiesā paskaidrojumus par apelācijas sūdzību. Atbildētāja norāda, ka kooperatīvās sabiedrības valde un tai skaitā arī kooperatīvās sabiedrības valdes priekšsēdētāja ir ievēlēta caur biedru kopsapulci un saskaņā ar Kooperatīvo sabiedrību likuma 38.panta pirmo daļu un Statūtiem pārstāv kooperatīvo sabiedrību. Valde ir pilnvarojusi pārstāvības tiesības valdes priekšsēdētājai /pers. L/. Līdz ar to atbildētāja kā juridiska persona ir pilnvarojusi /pers. L/ pārstāvēt tās intereses tiesā.

Atbildētāja norāda, ka prasītāja apgalvojums, ka 2014.gada 6.novembra pilnvara Nr.1/2014, ar kuru atbildētāja tās valdes priekšsēdētājas personā, kas darbojas uz Statūtu pamata, pilnvaro SIA „INLAT PLUS international" pārstāvēt atbildētājas intereses tiesā, ir saistīti ar kooperatīvās sabiedrības saimniecisko darbību, nevis ar pārstāvību tiesā, nav pamatots, jo ar pilnvaru Nr.1/2014 minētā juridiskā persona ir pilnvarota pārstāvēt atbildētāju tiesā ar visām atbildētājas procesuālajām tiesībām. Pilnvara ir izdota saskaņā ar normatīvo aktu prasībām un satur visus nepieciešamos rekvizītus. Pilnvara ir spēkā esoša, tādēļ pirmās instances tiesa pamatoti konstatējusi, ka atbildētājas pārstāvība tiesas sēdē ir noformēta atbilstoši Civilprocesa likuma 85.pantam.

Atbildētāja paskaidro, ka apstāklis, ka tiesa noraidīja prasītāja lūgumus par pierādījumu izprasīšanu vai nodrošināšanu, nav uzskatāms par prasītāja tiesību ierobežošanu. Atbildētāja norāda, ka prasītājs, apgalvojot, ka izziņa satur nepatiesu informāciju, nav ņēmis vērā, ka izziņās norādīto summu atšķirības ir saistītas ar naudas reformu Latvijā. Turklāt izziņas tiesiskums jau ir pārbaudīts un noteikts ar spēkā stājušos Augstākās tiesas spriedumu.

Tiesas sēdē atbildētājas pilnvarotā pārstāve /pers. N/ prasību un apelācijas sūdzību neatzina, uzturēja tiesā iesniegtos paskaidrojumus par prasību un apelācijas sūdzību, papildus paskaidrojumus nesniedza.

Prasītājs pirms lietas izskatīšanas pēc būtības uzsākšanas no tiesas sēdes zāles aizgāja, paskaidrojumus nesniedza. Civillietu tiesas kolēģija, ņemot vērā to, ka prasītājs pēc savas gribas patvarīgi aizgājis no tiesas sēdes, nekonstatē Civilprocesa likuma 209.pantā noteikto pamatu lietas izskatīšanas atlikšanai un nolemj lietu izskatīt pēc būtības bez prasītāja klātbūtnes tiesas sēdē.

MOTĪVU DAĻA

Civillietu tiesas kolēģija, noklausījusies lietas dalībnieku paskaidrojumus, pārbaudījusi lietas materiālus un iepazinusies ar rakstveida pierādījumiem, apsvērusi apelācijas sūdzības motīvus, novērtējusi tos kopumā, atzīst, ka apelācijas sūdzība ir nepamatota un prasība ir noraidāma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 426.panta pirmo daļu un 430.panta trešo daļu apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību un pretapelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajās sūdzībās, un nepārbauda pirmās instances tiesas konstatētos faktus, ja tie nav apstrīdēti apelācijas (pretapelācijas) sūdzībā.

Novērtējusi pirmās instances tiesas sprieduma motīvus un to atbilstību lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums prasības noraidīšanai ir pareizs un pilnībā pietiekams, līdz ar to pirmās instances tiesa pareizi konstatējusi lietas faktiskos apstākļus un devusi tiem pareizu juridisku novērtējumu, kā arī objektīvi novērtējusi pierādījumus. Tādējādi atzīstams, ka pirmās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums par prasības noraidīšanu ir pareizs un pietiekams.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 432.panta piektās daļas noteikumiem, ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma argumentācijai. Šajā gadījumā šā likuma 193.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa lietā esošos pierādījumus ir izvērtējusi un tos vispusīgi un pilnīgi novērtējusi atbilstoši Civilprocesa likuma 193.panta piektajai daļai, līdz ar to Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija saskaņā ar Civilprocesa likuma 432.panta piekto daļu pievienojas pirmās instances tiesas lietas apstākļu konstatējumam un sprieduma motivācijai, un atkārtoti tos pašus apsvērumus nenorāda.

Izvērtējot apelācijas sūdzības argumentus, papildus pirmās instances tiesas spriedumā norādītajam Civillietu tiesas kolēģija uzskata, ka tie nevar būt par pamatu pirmās instances tiesas sprieduma atcelšanai, tiesai pretēju secinājumu izdarīšanai un prasības apmierināšanai.

Prasītājs cēlis prasību par zaudējumu piedziņu no DzĪKS „/Nosaukums A/", pamatojot prasību ar apstākli, ka DzĪKS „/Nosaukums A/" 2003.gada 26.februārī izsniegusi apzināti nepatiesu izziņu Nr.16/02, tādējādi rīkojoties prettiesiski, kā rezultātā prasītājam nodarīti zaudējumi 8229,95 EUR apmērā. Prasītājs apstrīd DzĪKS „/Nosaukums A/" 2003.gada 26.februārī izsniegto izziņu Nr.16/02 un lūdz atzīt DzĪKS rīcību, apzināti nepatiesu izziņu izsniedzot, par prettiesisku.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa noteic, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

No lietas materiāliem pievienotās DzCK /Nosaukums B/ Īres maksas norēķinu grāmatas mehanizētai uzskaitei līdz 1986.gada 1.janvārim (lietas 1.sējuma 48.-53.lapa) ierakstiem izriet, ka /pers. G/ ir veikusi pajas maksājumus attiecībā uz dzīvokli Nr.2, kura vērtība ir 3693,47 rubļi (lietas 1.sējuma

49.lapa), uz 1983.gada 1.janvāri pajas iemaksas veiktas 3234,71 rubļu apmērā (lietas 1.sējuma 52.lapa), bet uz 1986.gada 1.janvāri veiktas pajas iemaksas 3693,47 rubļu apmērā (lietas 1.sējuma 53.lapa). No DzCK /Nosaukums B/ izziņas, kas izsniegta /pers. G/, redzams, ka strīdus dzīvokļa pajas vērtība uz 1992.gada 1.jūniju ir 14782 rubļi (lietas 1.sējuma 16.lapa).

Civillietu tiesas kolēģija konstatē, ka DzĪKS „/Nosaukums A/" izziņā Nr.16/02 norādītās ziņas par dzīvokļa vērtību un /pers. G/ pajas iemaksām uz 1983.gadu atbilst DzCK /Nosaukums B/ Īres maksas norēķinu grāmatā mehanizētai uzskaitei līdz 1986.gada 1.janvārim (lietas 1.sējuma 48.-53.lapa) izdarītajiem ierakstiem. Līdz ar to secināms, ka DzĪKS „/Nosaukums A/", izsniedzot izziņu par dzīvokļa Nr./adrese/ celtniecības vērtību uz 1983.gadu un /pers. G/ veiktajām paju iemaksām uz 1983.gadu un 1986.gadu, ir pamatojusies uz tās rīcībā esošām, dokumentāli fiksētām ziņām.

Prasītājs prasību par izziņā norādīto ziņu nepatiesumu pamatojis ar apstākli, ka DzCK /Nosaukums B/ pēc /pers. G/ pieprasījuma ir izsniegusi izziņu, kurā norādīts, ka paja uz dzīvokli Nr./adrese/ uz 1992.gada 1.jūniju sastāda 14782 rubļus, un dzīvokļa privatizācija un īpašuma tiesību reģistrācija /pers. G/ ir notikusi, pamatojoties uz šo DzCK /Nosaukums B/ izziņu. Prasītājs norāda, ka prasības pamatotību pierāda arī DzCK /Nosaukums B/ Īres maksas norēķinu grāmatā mehanizētai uzskaitei līdz 1986.gada 1.janvārim izdarīti ieraksti.

Civillietu tiesas kolēģijas ieskatā DzCK /Nosaukums B/ izziņa nepierāda DzĪKS „/Nosaukums A/" izziņas neatbilstību faktiskajiem apstākļiem, jo šajās izziņās pajas vērtība norādīta uz atšķirīgu laika brīdi, proti, izziņā Nr.16/02 norādīta dzīvokļa celtniecības vērtība uz 1983.gadu, bet DzCK /Nosaukums B/ izziņā norādīta pajas vērtība uz 1992.gada 1.jūniju. Tiesas kolēģija ņem vērā, ka DzCK „/Nosaukums A/" apstrīdētajā izziņā nenorāda ziņas par dzīvokļa pajas vai celtniecības vērtību uz 1992.gada 1.jūniju, savukārt, DzCK /Nosaukums B/ izziņa nesatur datus par strīdus dzīvokļa pajas vērtību 1983. vai 1986.gadā. Secināms, ka šo izziņu objekts nav viens un tas pats, izziņās norādītās dzīvokļa pajas un celtniecības vērtības nav salīdzināmas, turklāt lielākas vērtības norādīšanas pamats DzCK /Nosaukums B/ izziņā par dzīvokļa pajas vērtību uz 1992.gada 1.jūniju ir radusies vēlāka pārrēķina rezultātā, nevis pastāvējusi 1983.gadā, un tādēļ nevar izmainīt, pamatojoties uz Īres maksas norēķinu grāmatas mehanizētai uzskaitei līdz 1986.gada 1.janvārim ierakstiem, izsniegtajā izziņā Nr.16/02 norādīto dzīvokļa vērtību uz 1983.gadu.

Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka nav pamatots prasītāja arguments, ka 2003.gada 26.februāra DzĪKS /Nosaukums A/ izziņas nepatiesumu apliecina DzCK /Nosaukums B/ Īres maksas norēķinu grāmatā mehanizētai uzskaitei izdarītie ieraksti, kas apstiprina DzCK /Nosaukums B/ izziņā norādītās ziņas par dzīvokļa pajas vērtību 14782 rubļi, jo, lai gan no DzCK /Nosaukums B/ Īres maksas norēķinu grāmatas mehanizētai uzskaitei līdz 1986.gada 1.janvārim ierakstiem izriet, ka pēc 1986.gada ir izdarīti vairāki dzīvokļa vērtības pārrēķini, tai skaitā pārrēķins veikts uz 1992.gada 17.janvāri, ierakstot pārrēķināto dzīvokļa vērtību 14782 rubļi, un uz 1992.gada 10.jūniju, ierakstot pārrēķināto dzīvokļa vērtību 739,10 lati (lietas 1.sējuma 53.lapa), norādītās vērtības nav attiecināmas uz izziņā Nr.16/02 atspoguļoto laika posmu no 1983.gada līdz 1986.gadam.

Civillietu tiesas kolēģija uzskata, ka pie šādiem apstākļiem nav nozīmes prasītāja argumentiem attiecībā uz to, ka 1985.gada martā ir notikusi dzīvojamās platības, nevis ģimenes locekļu maiņa, jo apstāklis, ka izziņa izsniegta 2003.gada 26.februārī, nedeva pamatu izziņas izsniedzējam ziņas par 1976.gadā noteikto celtniecības vērtību un /pers. G/ veikto paju samaksu līdz 1986.gadam norādīt neatbilstošas DzCK /Nosaukums B/ Īres maksas norēķinu grāmatā mehanizētajai uzskaitei norādītajām ziņām.

Tā kā atbildētājas rīcība, izsniedzot izziņu Nr.16-02, ir bijusi balstīta uz atbildētājas rīcībā esošām ziņām, Civillietu tiesas kolēģija pievienojas pirmās instances tiesas secinājumam, ka nav pamatota prasītāja prasība par izziņas Nr.16/02 atzīšanu par nepatiesu un atbildētājas rīcību, šo izziņu izsniedzot, par prettiesisku.

Ņemot vērā minēto, Civillietu tiesas kolēģija pievienojas pirmās instances tiesas secinājumam, ka atšķirības abās izziņās ir izskaidrojamas ar naudas reformu Latvijā un ar to saistītajām nekustamo īpašumu vērtības izmaiņām, un atzīst, ka prasītājs nav pierādījis DzĪKS „/Nosaukums A/" 2003.gada 26.februāra izziņā Nr.16/02 norādīto ziņu nepatiesumu, līdz ar to nav pierādījis atbildētājas prettiesisku rīcību, šādu izziņu izsniedzot.

Ja prettiesiskas darbības rezultātā kādam nodarīti zaudējumi, tad viņš var prasīt tos atlīdzināt. Zaudējumu atlīdzības galvenais uzdevums ir novērst sekas, ko izraisījusi kādas personas īstenota neatļauta vai prettiesiska darbība. Prasītājs zaudējumu rašanos saistījis ar apstākli, ka, pamatojoties uz to, ka atbildētāja prettiesiski izsniegusi nepatiesu izziņu, pamatojoties uz kuru Latvijas Republikas Augstākā tiesas Civillietu tiesu palāta 2004.gada 23.martā nosprieda atzīt prasītājam īpašuma tiesības uz 3/125 domājamā daļām no nekustamā īpašuma /adrese A/, izbeigt kopīpašumu uz šo dzīvokli, un piedzīt no /pers. G/ par labu prasītājam kompensāciju 478,19 latus. Līdz ar to atbilstoši prasītāja 2015.gada 5.februārī tiesā iesniegtajiem prasības grozījumiem prasītājam nodarīti zaudējumi 8229,95 EUR apmērā, kas ir prasītāja nesaņemtā kompensācija par viņa daļu dzīvokļa kopīpašumā.

Mūsdienu tiesību teorijā atzīts, ka zaudējumu atlīdzības pienākums iestājas tad, kad vienlaicīgi pastāv šādi priekšnoteikumi jeb atlīdzības pamati: 1) tiesību aizskārēja neattaisnojama darbība, kas attiecīgos gadījumos ietver arī novērtējumu no vainojamības viedokļa; 2) zaudējumu esamība; 3) cēloniskais sakars starp zaudējumiem un neatļauto darbību (K.Torgāns. saistību tiesības I daļa. Rīga, 2006, lpp.209.)

Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka atbilstoši lietā esošajiem pierādījumiem nav konstatējama DzĪKS „/Nosaukums A/" prettiesiska darbība, kas būtu bijusi par iemeslu prasības pieteikumā norādīto zaudējumu radīšanā, proti, ka atbildētāja nav izsniegusi apzināti nepatiesas ziņas. Līdz ar to Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka prasītājs nav pierādījis, ka pastāv pamats zaudējumu piedziņai no atbildētājas, tādēļ prasītāja prasība par zaudējumu piedziņu no DzĪKS „/Nosaukums A/" ir noraidāma kā nepamatota.

Apelācijas sūdzībā prasītājs lūdzis pirmās instances tiesas spriedumu atcelt un nodot lietu jaunai izskatīšanai pirmās instances tiesai. Lūgumu prasītājs pamato ar to, ka pirmās instances tiesa lietas izskatīšanas procesā pieļāvusi procesuālus pārkāpumus, proti, 2016.gada 18.maija tiesas sēdē tiesa nepamatoti noraidījusi prasītāja lūgumu atlikt lietas izskatīšanu, lai dotu iespēju prasītājam precizēt prasību, liegusi prasītājam laikā no 2015.gada 6.maija līdz 2015.gada 15.decembrim iepazīties ar lietas materiāliem, noraidījusi pieteikums par pierādījumu nodrošināšanu un lietu izskatījusi bez DzĪKS „/Nosaukums A/" pārstāvja dalības tiesas sēdē, tādējādi pārkāpjot Civilprocesa likuma 427.panta ceturtās daļas noteikumus.

Civillietu tiesas kolēģija nevar piekrist prasītāja viedoklim, ka pirmās instances tiesas lēmums noraidīt prasītāja lūgumu par lietas izskatīšanas atlikšanu nav bijis pamatots, jo Civilprocesa likums nenosaka tiesai pienākumu atlikt lietas izskatīšanu sakarā ar lietas dalībnieka lūgumu, lai dotu iespēju prasītājam iesniegt prasības pieteikuma grozījumus.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 74.panta trešās daļas 3.punktam prasītājs ir tiesīgs rakstveidā grozīt pamatu vai priekšmetu, vai palielināt prasījumu apmēru, iekams nav uzsākta lietas izskatīšana pēc būtības.

Tiesību doktrīnā norādīts, ka tiesai var nākties izlemt jautājumu par civillietas izskatīšanas atlikšanu tad, ja prasītājs ir izlietojis savas procesuālās tiesības un tiesas sēdē iesniedzis prasības pamata, priekšmeta vai prasījumu grozījumus. Civillietas izskatīšanas atlikšana šajā gadījumā var tikt pamatota ar to, ka atbildētājam ir tiesības iepazīties ar izdarītajām izmaiņām prasības pieteikumā un pienācīgi sagatavoties to vērtēšanai (skat. Civilprocesa likuma komentāri. I daļa (1.-28.nodaļa). Otrais papildinātais izdevums. Sagatavojis autoru kolektīvs. Prof. K.Torgāna zinātniskajā redakcijā. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2016, 590 lpp.).

No lietas materiālos esošā 2016.gada 18.maija tiesas sēdes protokola izriet, ka prasītājs tiesas sēdē bija pieteicis lūgumu atlikt lietas izskatīšanu, lai dotu iespēju prasītājam iesniegt prasības precizējumus un grozījumus.

Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka apstākļos, kad prasītājs nebija izmantojis Civilprocesa likuma 74.pantā noteiktās tiesības iesniegt prasības grozījumus 2016.gada 18.maija tiesas sēdē, pirmās instances tiesai nebija pienākuma piemērot Civilprocesa likuma 209.panta 3.punkta noteikumus un atlikt lietas izskatīšanu.

Arī Civilprocesa likuma 210.pants, kas satur fakultatīvos civillietas izskatīšanas atlikšanas tiesiskos pamatus, kuru piemērošana ir atkarīga no tiesas ieskata un kuru paplašināta interpretācija nav pieļaujama, neparedz tiesai tiesības atlikt lietas izskatīšanu, lai dotu iespēju prasītājam grozīt prasību.

Latvijas Republikas Satversmes tiesas 2003.gada 27.jūnija spriedumā lietā Nr.2003-04-01 skaidrots, ka lietas izskatīšanas atlikšanas Civilprocesuālais regulējums ir vērsts uz civiltiesiska strīda iespējami ātrāku izšķiršanu, jo ikvienam subjektam ir tiesības uz taisnīgu tiesu saprātīgā termiņā. Atbilstoši likuma „Par tiesu varu" 28.pantā ietvertajam procesuālās ekonomijas principam tiesnesis izspriež lietu tik ātri, cik vien iespējams.

Līdz ar to Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa pamatoti noraidīja prasītāja lūgumu par lietas izskatīšanas atlikšanu un pamatoti izskatīja lietu pēc būtības atbilstoši prasītāja 2014.gada 17.februārī tiesā iesniegtās prasības 2015.gada 5.februāra redakcijai.

Civillietu tiesas kolēģija ņem vērā, ka pirms 2015.gada 18.maija tiesas sēdes lietas izskatīšana pēc prasītāja lūguma, dodot iespēju prasītājam iesniegt papildus pierādījumus, jau bija atlikta tiesas sēdēs 2014.gada 15.decembrī (tiesas sēdes protokols lietas 1.sējuma 130.lapa), 2015.gada 15.februārī (tiesas sēdes protokols lietas 2.sējuma 90-91 lapa) un 2015.gada 9.decembrī (tiesas sēdes protokols 3.sējuma 25.-27.lapa), un kopumā pirmās instances tiesā lietas izskatīšana no prasības celšanas 2014.gada 17.februārī līdz pirmās instances tiesas sprieduma pasludināšanai 2016.gada 1.jūnijā ilgusi vairāk kā divus gadus.

Kā nepamatotus un maldīgus Civillietu tiesas kolēģija noraida prasītāja apelācijas sūdzības argumentus attiecībā uz to, ka laika posmā no 2015.gada 6.maija līdz 2015.gada 15.decembrim prasītājam nav bijusi nodrošināta iepazīšanās ar lietas materiāliem, jo no lietas materiāliem redzams, ka /pers. F/ ar lietas materiāliem iepazinies 2015.gada 14.maijā, 14.augustā, 8.septembrī, ko apstiprina lietas 2.sējuma uzziņas lapa, un 2015.gada 5.novembrī, ko apliecina lietas 3.sējuma uzziņas lapa.

Attiecībā uz apelācijas sūdzībā norādītajiem iebildumiem, ka pirmās instances tiesa nepamatoti noraidījusi prasītāja pieteikumus par pierādījumu nodrošināšanu, Civillietu tiesas kolēģija norāda, ka apstāklis, ka tiesa ir lēmusi noraidīt prasītāja pieteikumu par pierādījumu izprasīšanu, nevar tikt uzskatīts par procesuālu pārkāpumu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 112.panta pirmo daļu tiesa vai tiesnesis pēc lietas dalībnieka motivēta lūguma ir tiesīga pieprasīt rakstveida pierādījumus no valsts un pašvaldību iestādēm, citām fiziskajām un juridiskajām personām. Savukārt šī panta otrā daļa nosaka pienākumu lietas dalībniekam pieteikto lūgumu par rakstveida pierādījumu izprasīšanu pamatot.

No lietas materiāliem redzams, ka prasītājs vairākkārt pirmās instances tiesai ir lūdzis izprasīt pierādījumus. No lietas materiāliem, proti, no 2014.gada 15.decembra tiesas sēdes protokola (lietas 1.sējuma 130.lapa), 2015.gada 9.decembra tiesas sēdes protokola (lietas 3.sējuma 24.lapa), 2016.gada 18.maija tiesas sēdes protokola (lietas 3.sējuma 109.-110.lapa), Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2015.gada 6.janvāra lēmuma, Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2015.gada 28.oktobra lēmuma, izriet, ka pieteikumus pirmās instances tiesa izlēmusi tiesas sēdē prasītājam klātesot vai ar motivētu lēmumu. No lietas materiāliem redzams, ka pirmās instances tiesa pieteikumus ir izvērtējusi un noraidījusi, secinot, ka dokumenti, kurus prasītājs lūdzis izprasīt, nav attiecināmi uz konkrēto strīdu.

No lietas materiāliem redzams, ka, realizējot savas Civilprocesa likuma 112.pantā noteiktās tiesības, sakarā ar to, ka pirmās instances tiesa nebija apmierinājusi prasītāja pieteikumu par pierādījumu izprasīšanu, prasītājs 2017.gada 13.februārī u n 2017.gada 5.jūnijā iesniedza pieteikumus par pierādījumu izprasīšanu apelācijas instances tiesā. 2017.gada 14.martā Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas tiesnese prasītāja pieteikumu daļēji apmierināja, uzliekot pienākumu DzĪKS „/Nosaukums A/" iesniegt tiesā dokumentus, uz kuru pamata /pers. G/ izsniegta 2003.gada 26.februāra izziņa Nr.16/02 un kas apstiprina izziņā norādītās ziņas, pārējo abos pieteikumos norādīto pierādījumu izprasīšanu Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas tiesnese noraidīja, nekonstatējot, kā šie pierādījumi ir attiecināmi uz konkrētās prasības priekšmetu.

Civilprocesa likums nenosaka pienākumu tiesai katru reizi, kad lietas dalībnieks iesniedz tiesā pieteikumu par pierādījumu izprasīšanu, šo pieteikumu apmierināt. Līdz ar to tiesa pamatoti ir izvērtējusi pieteikuma motivāciju un prasītāja norādīto pierādījumu attiecināmību uz lietu. Ņemot vērā minēto, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka nav pamata uzskatīt, ka prasītāja pieteikumu par pierādījumu izprasīšanu noraidīšana būtu procesuāls pārkāpums vai būtu radījis šķēršļus prasītāja tiesību īstenošanai un aizsardzībai.

Civillietu tiesas kolēģija uzskata par nepamatotu apelācijas sūdzības argumentu, ka pirmās instances tiesa nepamatoti lietu izskatīja bez atbildētājas DzĪKS „/Nosaukums A/" klātbūtnes tiesas sēdē šādu iemeslu dēļ:

Tiesību doktrīnā norādīts, ka civillietas izskatīšanas atlikšana ir novirze no vispārējās civilprocesuālās kārtības, jo civillieta būtu izskatāma pēc būtības jau pirmajā tiesas sēdē, pēc kuras būtu taisāms spriedums (skat. Civilprocesa likuma komentāri. I daļa (1.-28.nodaļa). Otrais papildinātais izdevums. Sagatavojis autoru kolektīvs. Prof. K.Torgāna zinātniskajā redakcijā. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2016, 589 lpp.).

Tiesai nav pienākuma atlikt lietas izskatīšanu sakarā ar atbildētāja neierašanos uz tiesas sēdi, ja, ir iespēja izskatīt civillietu, ievērojot Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu, kas noteic, ja uz tiesas sēdi nav ieradies kāds no lietas dalībniekiem, liecinieks, eksperts vai tulks, tiesa uzsāk lietas izskatīšanu, ja vien saskaņā ar šā likuma 209. vai 210.pantu nav pamats to atlikt.

Civilprocesa likuma 209.panta 1.punkts imperatīvi nosaka tiesai pienākumu atlikt lietas izskatīšanu, ja nav ieradies tiesas sēdē kāds no lietas dalībniekiem un viņam nav paziņots par tiesas sēdes laiku un vietu, savukārt, atbilstoši Civilprocesa likuma 210.panta 2.punktam tiesa var atlikt lietas izskatīšanu ja atbildētājs, kam paziņots par tiesas sēdes laiku un vietu neierodas tiesas sēdē nezināma iemesla dēļ.

No lietas materiāliem un no lietas materiāliem pievienotās Tiesu informatīvās sistēmas pavēstu uzziņas nepārprotami redzams, ka tiesas paziņojumi civillietā Nr.C28259914, tai skaitā pavēste Nr.02868735 par tiesas sēdi 2016.gada 18.maijā, kurā pabeigta lietas izskatīšana pēc būtības, ir nosūtīti Civilprocesa likuma 56.panta sestās daļas kārtībā atbildētājai Dzīvokļu īpašnieku kooperatīvajai sabiedrībai „/Nosaukums A/" uz tās juridisko adresi /adrese H/.

Tādējādi pirmās instances tiesa bija paziņojusi par tiesas sēdi juridiskajai personai DzĪKS „/Nosaukums A/" likumā noteiktajā kārtībā un nebija iestājušies Civilprocesa likuma 209.pantā noteiktie priekšnoteikumi lietas izskatīšanas atlikšanai. No lietas materiāliem, tostarp 2016.gada 18.maija tiesas sēdes protokola (lietas 3.sējuma 109.lapa) redzams, ka atbildētāju šajā lietā pārstāvēja DzĪKS „/Nosaukums A/" valde, kas ir ievēlēta kooperatīvās sabiedrības biedru kopsapulcē un saskaņā ar Kooperatīvo sabiedrību likuma 46.panta pirmo daļu un DzĪKS /Nosaukums A/" statūtu 7.2.punktu pārstāv kooperatīvo sabiedrību, saskaņā Civilprocesa likuma 83.pantu pilnvarojot pārstāvi lietas vešanai.

Viens no civilprocesā nostiprinātajiem pamatprincipiem ir dispozitivitātes princips, proti, tā ir pušu brīva rīcība ar savām subjektīvajām tiesībām un to aizsardzības procesuālajiem līdzekļiem. Tas nozīmē, ka puses procesuālajām darbībām nav pienākuma rakstura. Procesuālo tiesību izmantošana ir atkarīga no puses ieskatiem, tamdēļ prasītājs (atbildētājs) pats izvēlas - ierasties uz tiesas sēdi vai pilnvarot tam citu personu, turklāt par savu tiesību izmantošanu un tās sekām viņš arī pats ir atbildīgs (sk. Augstākās tiesas Senāta 2012.gada 26.augusta spriedumu lietā Nr.SKC-806).

Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka nav pamata izvērtēt apelācijas sūdzībā norādītos argumentus attiecībā uz DzĪKS „/Nosaukums A/" pārvaldību un ir noraidāmi prasītāja iebildumi pret kooperatīvās sabiedrības valdes pārstāvja piedalīšanos tiesas sēdē, jo no lietas materiāliem izriet, ka juridiskā persona DzĪKS „/Nosaukums A/" ir bijusi informēta par notiekošo tiesvedību, ir bijusi likumā noteiktā kārtībā aicināta uz tiesas sēdi un nav pamata uzskatīt, ka pirmās instances tiesa būtu lietu izskatījusi pēc būtības apstākļos, kuros atbilstoši Civilprocesa likuma 209.panta noteikumiem tiesai būtu bijis pienākums lietas izskatīšanu atlikt.

Par nepamatotu un faktiskajiem apstākļiem neatbilstošu Civillietu tiesas kolēģija atzīst prasītāja argumentu, ka pirmās instances tiesa ir pieļāvusi

Civilprocesa likuma 427.panta pirmās daļas 4.punktā norādīto procesuālo pārkāpumu, proti, ka tiesas spriedums piešķir tiesības vai uzliek pienākumus personai, kura nav pieaicināta lietā kā lietas dalībnieks, jo, kā norādīts iepriekš, DzĪKS „/Nosaukums A/" bija uzaicināta piedalīties kā atbildētāja konkrētajā lietā un kooperatīvajai sabiedrībai nebija liegtas tiesības izmantot Civilprocesa likumā atbildētājam noteiktās procesuālās tiesības. Turklāt ar Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2016.gada 1.jūnija spriedumu prasība ir noraidīta un ar šo spriedumu ne lietas dalībniekiem, ne citai personai nav piešķirtas tiesības vai uzlikts pienākums.

Gadījumus, kad pirmās instances tiesas spriedums ir atceļams un lieta nosūtāma jaunai izskatīšanai pirmās instances tiesā izsmeļoši nosaka Civilprocesa likuma 427.pants, proti, apelācijas instances tiesa neatkarīgi no apelācijas sūdzības motīviem ar lēmumu atceļ pirmās instances tiesas spriedumu un nosūta lietu jaunai izskatīšanai pirmās instances tiesā, ja apelācijas instances tiesa konstatē, ka 1) tiesa lietu izskatījusi nelikumīgā sastāvā; 2) tiesa lietu izskatījusi, pārkāpjot procesuālo tiesību normas, kas nosaka pienākumu paziņot lietas dalībniekiem par tiesas sēdes laiku un vietu; 3) pārkāptas procesuālo tiesību normas par tiesvedības valodu; 4) tiesas spriedums piešķir tiesības vai uzliek pienākumus personai, kura nav pieaicināta lietā kā lietas dalībnieks; 5) lietā nav tiesas sēdes protokola vai pilna tiesas sprieduma. Šo gadījumu uzskaitījums ir izsmeļošs un nav pieļaujama paplašināta šo normu tulkošana.

Izvērtējusi lietas materiālus, tostarp lietā notikušo tiesas sēžu protokolos norādīto, kopsakarā ar apelācijas sūdzībā norādītajiem argumentiem, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka nav pamatoti apelācijas sūdzības argumenti, ka pirmās instances tiesa lietas izskatīšanā būtu pieļāvusi procesuālus pārkāpumus, kas būtu par pamatu pirmās instances tiesas sprieduma atcelšanai Civilprocesa likuma 427.panta kārtībā.

Ievērojot visu iepriekš norādīto, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka /pers. F/ prasība pret DzĪKS „/Nosaukums A/" par izziņas atzīšanu par fiktīvu, atbildētājas rīcības atzīšanu par prettiesisku un zaudējumu piedziņu ir noraidāma kā nepamatota.

Pie šādiem apstākļiem Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa ir pareizi izvērtējusi lietas apstākļus un taisījusi pamatotu un likumīgu spriedumu, apelācijas sūdzībā minētie argumenti apstiprinājumu nav guvuši un nevar būt par pamatu pretēja nolēmuma pieņemšanai.

Civilprocesa likuma 42.panta otrā daļa nosaka - ja prasību noraida, tiesas izdevumi, kas nav samaksāti iepriekš, piespriežami no prasītāja valsts ienākumos.

No lietas materiāliem redzams, ka ar Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas tiesneses 2015.gada 21.janvāra lēmumu prasītājs ir daļēji atbrīvots no valsts nodevas samaksas valsts ienākumos par prasības pieteikuma iesniegšanu. Prasītājs nav atbrīvots no visu tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos, līdz ar to nav atbrīvots no ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksas valsts ienākumos.

No lietas materiāliem redzams, ka Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktā noteiktie ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu, izsniegšanu un tulkošanu saistītie izdevumi pirmajā instancē bija 50,47 EUR, bet apelācijas instances tiesā 14,92 EUR, kopā 65,39 EUR.

Ievērojot to, ka prasītājs, iesniedzot prasību tiesā, ir samaksājis par ar lietas izskatīšanu saistītajiem izdevumiem 4,70 EUR, ko apstiprina 2014.gada 14.februāra maksājuma uzdevums Nr.111 (lietas 1.sējuma 9.lapa), par labu valstij no prasītāja /pers. F/ ir piedzenama nesamaksātā izdevumu daļa – 60,69 *euro* (65,39- 4,70= 60,69).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu par naudas summu piedziņu ir nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei – 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

REZOLUTĪVĀ DAĻA

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8.pantu, 39.panta pirmās daļas 5.punktu, 42.panta otro daļu, 97.pantu, 189.-193.pantu, 204.[1]pantu, 426., 430., 432., 434.pantu Civillietu tiesas kolēģija

nosprieda:

/pers. F/ prasību pret dzīvokļu kooperatīvo sabiedrību „/Nosaukums A/" par 2003.gada 26.februāra izziņu Nr.16/02 atzīšanu par viltotu un zaudējumu atlīdzību noraidīt.

Piedzīt no /pers. F/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 60,69 EUR (sešdesmit *euro* 69 centi).

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi iemaksājami kontā Nr.LV51TREL2190458019000, saņēmējs: Tiesu administrācija, NMR 90001672316, saņēmēja banka: Valsts kase, kods TRELLV22, iemaksas mērķis: civillieta Nr. C27117015.

Sprieduma labprātīgas izpildes termiņu /pers. F/ noteikt 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Šajā termiņā valsts labā piedzenamo tiesas izdevumu samaksu apliecinošs dokuments iesniedzams Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas kancelejā, lai netiktu uzsākta sprieduma piespiedu izpilde.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamentam, iesniedzot kasācijas sūdzību Rīgas apgabaltiesā.

Pilns spriedums sagatavots 2017.gada 09.oktobrī.

Tiesnese (paraksts) L.Pliča

Tiesnese (paraksts) S.Buivide

Tiesnese (paraksts) A.Veita